

تب مالت چیست؟

علائم تب مالت می تواند شامل تب، درد مفاصل و خستگی باشد. معمولاً عفونت می تواند با آنتی بیوتیک درمان شود. ممکن است درمان چند هفته تا چند ماه به طول بیانجامد با این حال دوره های عود شایع است.

تب مالت (بروسلوزیس) نوعی باکتری عفونی است که از حیوان به انسان و بیشتر از طریق شیر، پنیر و سایر لبنیات غیر پاستوریزه منتقل می شود. به طور نادری باکتری عامل تب مالت می تواند از طریق هوا یا تماس مستقیم با حیوانات آلوده انتقال یابد.

علائم تب مالت می تواند شامل تب، درد مفاصل و خستگی باشد. معمولاً عفونت می تواند با آنتی بیوتیک درمان شود. ممکن است درمان چند هفته تا چند ماه به طول بیانجامد با این حال دوره های عود شایع است.

اگرچه تب مالت در ایالات متحده آمریکا شایع نیست، اما این بیماری صدها هزار انسان و حیوان را در سرتاسر جهان درگیر کرده است. پرهیز از مصرف لبنیات غیر پاستوریزه و احتیاط کردن در برخورد با حیوانات می تواند به پیشگیری از تب مالت کمک کند.

نشانه ها

علائم تب مالت می تواند هر زمانی از چند روز تا چند ماه پس از ابتلا به عفونت بروز نماید. علائم و نشانه ها مشابه آنفلانزا بوده و عبارتست از:

❖ تب

- ❖ لرز
- ❖ تعریق
- ❖ ضعف
- ❖ خستگی
- ❖ درد کمر ، مفاصل و عضلات
- ❖ سردرد

علائم تب مالت می تواند پس از چند هفته تا چند ماه از بین رفته و مجدداً عود کند. در برخی افراد، تب مالت می تواند مزمن باشد و علائم تا چند سال حتی پس از درمان پایدار باقی بماند. علائم و نشانه های بلند مدت شامل خستگی، تب، آرتریت و ورم مهره های ستون فقرات است.

علت

تب مالت بر حیوانات وحشی و اهلی اثر می گذارد. گله های گاو، بزها، گوسفند، خوک، سگ، شتر، گراز، گوزن شمالی در معرض خطر بیشتری برای ابتلا به بیماری قرار دارند. نوعی از تب مالت بر پورپوس، سیل بی گوش و نوع خاصی از وال ها اثر می گذارد. باکتری می تواند از حیوان به انسان به سه طریق انتقال یابد:

● **محصولات لبنی غیرپاستوریزه**. باکتری بروسلا در شیر حیوانات آلوده می تواند از طریق شیر، بستنی، کره و پنیر غیرپاستوریزه به انسان منتقل شود. همچنین باکتری می تواند از طریق گوشت خام یا نیم پز شده حیوانات آلوده به انسان منتقل گردد.

● **استنشاق**. باکتری بروسلا به راحتی در هوا پراکنده می شود. کشاورزان، تکنسین های آزمایشگاه و کارگران کشتارگاه ها می توانند این باکتری را استنشاق کنند.

● **تماس مستقیم**، باکتری در خون، مایع منی یا جفت حیوانات آلوده می تواند از طریق زخم وارد جریان خون شود. از آنجایی که تماس معمول با حیوانات - لمس کردن، شانه کردن موی حیوانات و بازی کردن با آنها - سبب آلودگی نمی شود، به ندرت افراد از طریق حیوانات اهلی خود آلوده می شوند. همچنین افرادی که سیستم ایمنی ضعیفی دارند هم باید از تماس با حیوانات آلوده پرهیز نمایند.

معمولاً تب مالت از فردی به فرد دیگر منتقل نمی شود، اما در موارد نادر زنان از طریق بارداری یا شیردهی می توانند بیماری را به نوزادان خود منتقل کنند. به طور نادری تب مالت از طریق تماس جنسی یا انتقال خون آلوده یا پیوند مغز استخوان انتقال می یابد.

مشاغل در معرض خطر

افرادی که با حیوانات کار می کنند یا با خون آلوده تماس دارند، در معرض خطر بیشتری برای تب مالت قرار دارند، از جمله:

- ❖ دامپزشکان
- ❖ کارگران مزارع دامداری
- ❖ گاوجرانان
- ❖ کارگران کشتارگاه ها
- ❖ شکارچیان
- ❖ میکروبیولوژیستها

عوارض

تب مالت می تواند بر هر عضوی از بدن از جمله سیستم باروری، کبد، قلب و سیستم اعصاب مرکزی اثر بگذارد. تب مالت مزمن می تواند سبب ایجاد عارضه در یک عضو یا در کل بدن شود. عارضه ممکن این بیماری عبارتست از:

● **عفونت لایه درونی قلب (اندوکاردیت)** . این مشکل یکی از جدی ترین عوارض تب مالت است. اندوکاردیت درمان نشده می تواند به دریچه های قلب آسیب زده و یا آنها را تخریب کند که مهمترین عامل مرگ و میر مرتبط با تب مال است.

● **آرتریت** . عفونت مفاصل با درد، سفتی و تورم در مفاصل به ویژه در زانو، لگن، قوزک، مچ و کمر مشخص می گردد. درمان عفونت مفاصل بین مهره های کمری یا لگنی می تواند مشکل تر باشد و منجر به آسیب های دائمی گردد.

● **التهاب و عفونت بیضه ها** . باکتری هایی که سبب تب مالت می شوند می توانند منجر به عفونت بیضه ها و کلاف پیچیده ای شود که مجرای وایران را به بیضه ها متصل می کند. از این مسیر، عفونت به بیضه ها رسیده و سبب درد و تورم شود که گاهی شدید است.

● **التهاب و عفونت کبد و طحال** . تب مالت می تواند سبب آسیب به کبد و طحال گردد و سبب بزرگتر شدن آنها نسبت به اندازه نرمال گردد.

● **عفونت سیستم اعصاب مرکزی** . این مشکل شامل بیماری های تهدید کننده زندگی از جمله مننژیت (التهاب پرده اطراف مغز و نخاع) و انسفالیت (التهاب مغز) است.

آزمایشهای تشخیصی

معمولاً پزشک تشخیص تب مالت را با استفاده از نمونه های خون یا مغز استخوان برای بررسی باکتری بروسلا تأیید می کند و یا با استفاده از آزمایشات خون آنتی بادی باکتری را بررسی می نماید. برای کمک به تشخیص عوارض تب مالت، ممکن است تست هایی از این قبیل لازم شود:

تست رزبنگال، رینگ تست و آگلوتیناسیون روی لام که روش های آگلوتیناسیون سریع (Rapid) می باشند.

تست کمبیس رایب (Coombs Test) که عمدتاً نشان دهنده آنتی بادی‌های کلاس IgG است. هرچند در صورتیکه در زمینه تست رایب مثبت، اشتباهاً کمبیس رایب نیز انجام شود تمامی آنتی بادی‌های شرکت کننده در تست رایب، بنحو اولی، در این تست نیز شرکت خواهند نمود .

تست فیکسایون کمپلمان که نشان دهنده آنتی بادی‌های کلاس IgG می‌باشد . تست‌های رادیوایمونواسی و ELISA که حساسیت و ویژگی آنها نسبت به تست استاندارد و فیکسایون کمپلمان بیشتر است و نشان دهنده هر دو ایمونوگلوبولین M و G می‌باشند . ولی جهت بررسی یک کلاس بخصوص ایمونوگلوبولین هم قابل تنظیمند و لذا با این تستها می‌توان به آسانی بروسلوز حاد را از مزمن و نیز حمله حاد در زمینه مزمن را باز شناخت. به عبارت دیگر آنتی بادی‌های اختصاصی ضد بروسلائی نوع IgM ، IgG و IgA را می‌توان به روش رادیوایمونواسی، مورد بررسی قرارداد. البته مشکلات مربوط به آنتی بادی‌های بلوک‌کننده غیرآگلوتینه کننده (Nonagglutinating) در این تستها وجود ندارد و در مرحله حاد یا مزمن بیماری می‌توان آنتی بادی‌های اختصاصی را بطور جدا گانه، بررسی کرد و زمانی که تفسیر تست‌های آگلوتیناسیونی، با ابهاماتی مواجه می‌شود می‌توان پاسخ را با انجام تست الیزا قطعی نمود. بوسیله تست الیز نیز می‌توان با بررسی IgM یا IgG حالت حاد و مزمن بروسلوز را تفکیک نمود ولی این تست با یرسینوز نیز واکنش متقاطع، نشان می‌دهد .

تست آگلوتیناسیون 2ME که IgG را بررسی می‌نماید .

● **اشعه ایکس** . اشعه ایکس می تواند تغییرات مفاصل و استخوان ها را مشخص نماید.

● **سی تی اسکن یا MRI** این روش های تصویربرداری به تعیین التهاب یا آبسه های در مغز یا سایر بافت ها کمک می کند.

● **کشت مایع مغزی نخاعی** . در این تست نمونه کوچکی از مایع اطراف مغز و نخاع برداشته می شود تا عفونت هایی از جمله مننژیت یا انسفالیت بررسی شود.

● **اکوکاردیوگرافی** . در این تست از امواج صوتی برای ایجاد تصویر از قلب استفاده می شود تا نشانه های عفونت یا آسیب قلبی بررسی شود.

درمان دارویی

درمان با هدف تسکین علائم، پیشگیری از عود بیماری و عوارض انجام می گیرد . احتمالاً لازم است بیمار برای حداقل 6 هفته آنتی بیوتیک دریافت نماید و علائم پس از چند ماه از بین می رود. البته ممکن است این بیماری پس از مدتی برگشته و مزمن شود.

پیشگیری

برای کاهش خطر ابتلا به تب مالت، به این نکات توجه نمایید:

● **از مصرف لبنیات غیر پاستوریزه خودداری نمایید** . در سالهای اخیر در آمریکا، تعداد اندکی بیمار مبتلا به تب مالت شناسایی شد که با محصولات لبنی غیرپاستوریزه در ارتباط بود. هنوز بهترین راه پیشگیری از این بیماری پرهیز از مصرف شیر، پنیر و بستنی غیرپاستوریزه است. اگر به کشورهای خارجی سفر کرده اید از مصرف لبنیات پرهیز نمایید.

● **گوشت ها را به طور کامل طبخ نمایید.** تمام گوشت ها را تا زمانی حرارت دهید تا دمای درونی آن به 145-165 درجه فارنهایت (74-63 درجه سانتی گراد) برسد. در زمانی که بیرون غذا میل می کنید گوشت هایی را سفارش دهید که بخوبی پخته شده باشد. بعید است که گوشت حیوانات اهلی در آمریکا آلوده به باکتری بروسلا باشد اما طبخ صحیح سبب می شود باکتری های مضر مثل سالمونلا و اشریشیاکلی از بین برود. در زمانی که به کشورهای خارجی سفر می کنید از خرید گوشت از بقالی ها پرهیز نموده و گوشت هایی را سفارش دهید که بخوبی پخته شده باشد.

● **دستکش بپوشید.** اگر دامپزشک، کشاورز، شکارچی یا کارگر کشتارگاه هستید باید در زمان کار با حیوانات مرده یا بیمار و یا بافت حیوانات و همچنین در زمان کمک به تولد نوزاد حیوانات از دستکش های پلاستیکی استفاده نمایید.

● **به نکات ایمنی در مکان های پرخطر دقت نمایید.** اگر در آزمایشگاه هستید در شرایط ایمنی مناسب با نمونه ها کار کنید. تمام کارگرانی که با آلودگی مواجهه داشته اند را فوراً درمان نمایید. کشتارگاه ها نیز باید از اقدامات پیشگیرانه مثل جداسازی محل کشتار از سایر نواحی و استفاده از لباس محافظ پیروی نمایند.

● **واکسیناسیون حیوانات اهلی.** در آمریکا، برنامه های واکسیناسیون برای ریشه کنی تب مالت در گله ها انجام می شود. از آنجایی که واکسن تب مالت، باکتری زنده استفاده شده است می تواند سبب ایجاد بیماری در افراد شود. اگر شخصی به طور اتفاقی در زمان واکسیناسیون حیوانات با سوزن واکسن آلوده شود باید فوراً تحت درمان قرار گیرد.